

ORGANISATIONERNAS KLIMATVÄDJAN

Inför klimatmötet i Paris har flera samhällsaktörer än någonsin tidigare i Finland samlats bakom ett gemensamt budskap till FN:s medlemsländer: Det krävs en genomgripande reform av samhället och det ekonomiska systemet för att motverka klimatkrisen och ojämlikheten som ständigt ökar. **Förändringen bör ske nu.** Det är inte bara frågan om miljön och vår planet, utan också om oss människor. Vi måste visa medmänsklighet och klara av att erbjuda alla ett tryggt och människovärdigt liv.

Den internationella klimatpanelen IPCC visar i sin femte utvärderingsrapport att vi med nuvarande takt kommer att ha överskridit den globala kolbudgeten inom bara 20 år. Med andra ord motsvarar de sammanlagda utsläppen under denna tid den mängd växthusgaser som vi kan släppa ut i atmosfären utan att planeten värms upp med mer än två grader.

Den här appellen har undertecknats av organisationer som arbetar med miljöfrågor och utvecklingssamarbete, representanter för arbetstagarorganisationerna, medlemmar i den evangelisk-lutherska kyrkan, samernas intressebevakare, samt personer som betonar socialt ansvar inom vårdsbranschen. Tillsammans vill vi ge ett klart och tydligt budskap till de finländska beslutsfattarna. Vi efterlyser en rättvisare och hållbarare värld och kräver:

En övergång till energi som producerats hållbart

Penningströmmarna skall styras från energiproduktion med fossila bränslen till rena, förmånliga och säkra produktionssätt där förnyelsebara energikällor utnyttjas. Samhället skall stöda decentraliserade energilösningar, som bygger på individers och lokala gemenskapers initiativ. Det är också viktigt att satsa på forskning och utveckling av ren teknologi. Energieffektiviteten skall förbättras avsevärt och nya projekt som ökar konsumtionen av fossila bränslen skall inte tillåtas.

Rättvisa för dem som lider mest av klimatförändringen

De människor som påverkas allra mest skall få hjälp med att anpassa sig till effekterna av klimatförändringen. Det är framför allt fråga om fattiga och marginaliserade människor som bara i ringa grad bidragit till klimatförändringen. Deras levnadssätt och möjligheter till utkomst äventyras av klimatförändringen. Även vissa former av arbete eller hela näringsgrenar riskerar att försvinna. Ursprungsfolken i det arktiska området är ett bra exempel på detta. I den här regionen ser man effekterna av klimatförändringen snabbare än på andra håll. Folk som är beroende av naturen för sitt välstånd står inför stora utmaningar. Samernas traditionella näringar är redan idag utsatta och klimatförändringen kommer att försvåra bland annat renskötseln avsevärt.

Även andra yrken och näringsgrenar kan vara hotade. Löntagarna skall få stöd under övergången till ett kolsnålt samhälle som följer principerna för hållbar utveckling. Finland skall betala sin andel av klimatfinansieringen som riktas till det Globala Syd. Vi står i skuld eftersom vi har utnyttjat en större andel av den gemensamma atmosfären än vi har rätt till. Klimatfinansieringen skall användas för att stöda anpassningen till klimatförändringen, för åtgärder för att bromsa klimatförändringen, samt för att ersätta skador och förluster som uppstår i utvecklingsländerna till följd av klimatförändringen.

Klimatmötet i Paris kan bli en viktig milstolpe i kampen mot klimatförändringen. Förutsättningen är att de politiska aktörerna har en tillräckligt hög ambitionsnivå. Mötet i Paris kan vara den sista chansen för att få ett globalt klimatavtal till stånd. Finland bör bidra till att avtalet blir verklighet framför allt genom att förbinda sig vid kännbara utsläppsminskningar både inom EU-området och nationellt. Då kan vi bidra till att lösa de stora globala utmaningarna som världen står inför.

Ett nytt klimatavtal från Parismötet måste uppfylla vissa minimikrav. Vi som har undertecknat denna appell förväntar oss att resultatet av Parismötet uppfyller de här kriterierna:

1) Omedelbara, snabba och radikala utsläppsminskningar

Utsläppen skall minska i den takt som klimatforskarna rekommenderar och bördan skall fördelas rättvist. Nya åtgärder skall vidtas redan före år 2020. På lång sikt skall produktionen av fossila bränslen fasas ut. Utsläppsminskningarna skall dimensioneras så att jordens medeltemperatur inte stiger över den kritiska nivån.

2) Tillräckligt ekonomiskt stöd för nödvändiga förändringar

Tillräckliga resurser, t.ex. via offentlig finansiering, måste samlas in i klimatfonden. Resurser måste användas för att sprida teknologi framför allt i de allra mest utsatta och fattiga länderna.

3) Rättvisa för dem som drabbas hårdast av klimatförändringen

De som drabbas hårdast av klimatförändringen bör erbjudas ett tillräckligt omfattande stöd. Vi behöver också ett ersättningssystem för skador och förluster som uppstått till följd av klimatförändringen. Under en övergångsperiod måste vi förbinda oss till att rättvist garantera de utsatta arbetstagarnas levebröd.

Klimatmötet i Paris får inte bli slutet på kampen mot klimatförändringen. Det skall bli en vändpunkt och ett startskott för förändring. Vi vet att kommande generationer kommer att få i arv ett förändrat klimat, som kräver kontinuerliga åtgärder av såväl länder som individer. Men vi kan påverka hur allvarlig situationen blir och hur många grader klimatet värms upp. Det praktiska arbetet för en kolsnål framtid börjar omedelbart efter mötet i Paris.

I Helsingfors den 24.9.2015

Akava, Greenpeace, Ilmastovanhemmat, Kepa, Luonto-Liitto, Läkarens sociala ansvar, Jordens vänner, Natur och Miljö, Protect Our Winters Finland, Sametinget, FFC, Evangelisk-lutherska kyrkans ärkebiskop Kari Mäkinen, Finlands naturskyddsförbund, FTFC, WWF och 350 Finland.

